

Syrgilig vanlukka.

Utróðrarbátur verður ásigldur. 3 menn sjólátast, ein verður bjargaður.

Úr Íslandi komu tvey syrgiligu tíðindi, at ein føroyskur utróðrarbátur er ásigldur har uppi.

4 menn vóru á bátinum, Johann Bech við syninum Eli og Henning Bech. Hin fjórði var Clement Johannessen. Allir vóru av Tvøroyri.

Hvussu hesin syrgiligi tilburður fór fram, hava vit ikki, nú meðan hesar reglur verða skrivadar, fingið gjøllari at vita.

Johann Bech og báðir synirnir sjólotust, meðan Clement Johannessen varð bjargaður.

Hetta vóru tung boð hjá mammuni, so mikil týngri, sum hon fyrri stuttum hevur tíkið moti deyðsbodunum frá syninum, Freilef, id forst á bumbadum skipi. Áður hevdi hon mist sonin Petur.

So tungt og hart kann lagnan bjóða eini kvinnu — so hardur er luturin á hesum útskerjum.

Vit veita teimum eftirsitandi okkara djúpastu samkenslu.

Johann Bech var av skilabestu sjómmonnum, ein sonn fiskiklógv sum tíkið verður til.

Hetta var ikki fyrstu ferð, hann hevur verið í Íslandi, landið, id hann helt so nógv av, og sum nú kravdi lívið hjá honum og tveimum synum hansara í ved.

Lívið í ved — tað er sjómansins arbeiðstreit.

Friður verði yvir minninum á hesum sjólatnu vinum okkara.

Ziska og sannleikin

»Privilegjaður stórkapitalistur«, »Skitni Pætur«, »vónbrotni Pætur«, »internationali Pætur« og annað slíkt av vannmerkingum sleingir harra Andreas Ziska eftir mær.

Slíkt orðalag hýsir sínum manni úti millum mentað og síðað fólk. Mær tørvar tí ikki yvirhevar at skoyta harra Ziska andsvar, um tað ikki er fyrri at avsanna nekur ósannindi, sum fleiri enn hann bera um meg millum manna.

»Alt, id skal bera góða frukt og vera til vælsignils, má hava gróður frá sannleikanum« byrjar harra Ziska »salvisisfult« sína álópsgrein móti mær.

Fjaldur av hesi orðaskykkju heldur hann seg so kunna hella øll síni ósannindi út yvir meg sum oddamann fyrri hin politiska arbeidaraflokkin her á landi. Hann og blað hansara eru jú eyðsýnliga til tað sama.

Støðuna hjá harra Ziska sum tænarari og ørindasveinur hjá teim stóru fólkaflokksherrunum havi eg áður greitt frá. Hana lati eg tí fara uttan viðmerkingar. Hesa ferð bara nakrar ávisingar um, hvussu illgitandi og ósannsigandi harra Ziska ber seg í grein síni:

A. Ziska:

»Hesir tænarar (P. M. Dam) hava fingið somu lönlog sum lærarar í Danmarke.

Hver føroyskur lærari og skilamaður veit, at føroyskir fólkaskúllarlærarar (eg eri fólkaskúllarlærari) verða lentið við nógv minni lön enn danskir fólkaskúllarlærarar.

Fólkaskúllarlærarnir eru lægstlentið millum embættismenninar.

A. Ziska:

»Fólk tala nú um hin stóra munin millum lönina, id hesin ferari (P. M. Dam) hevur vissað arbeidarunum og lönina, honum sjálvum er vissað«.

Skilamenn vita, at eg og javnaðarmenn uttanfyri sum innanfyri tingdyr hava lagt alla herslu á at tryggja arbeidsmonnum hægri lön og betri arbeidskór, enn teir hava.

Tessverri hava javnaðarmenn ikki vunnið so langt, sum viljin og uppskotini hava miðað ímóti.

Skilamenn vita, at eg einki havi havt við læraralønarlógina at gera. Hon varð til, áðrenn eg kom uppi almennan politikk. Eg hevði aldri havt verið við til — sum gjørt er — at sett føroyskar fólkaskúllarlærar á eitt lægri lönungarmenn, enn danskir standa á.

A. Ziska:

».....og fólk tala eisini um øðiligan mun millum ellisrentupeningin hansara (P. M. Dams) politikkur unnir arbeidsfólkunum, og ellisrentuna-pensiónin- id er vissað P. M. Dame«.

Skilamenn vita, at eg og javnaðarmenn á tingi høvdu uppskot um, at tvey gomlu í Føroyum skuldu fáa somu ellisrentu, sum gomul fáa í Danmark.

Men hetta uppskotið fall.

A. Ziska:

».....hansara politiska støða ger tað eisini lættfert hjá honum (P. M. Dam) at finna góð, feit bein, sum hann eisini hevur funnið. ... Bótina (1000 kr. sigur hann, sannleikin er 800 kr.) kundi hann gjalda uttan at nerta við ta festu lönina. Hann kundi til demis taka peningin frá tí beininum, sum liggur í Vannlukutryggingini, har hann er ein ráðharri«.

Eg havi einki at gera við Vannlukutryggingina.

Harafurtimóti eri eg limur í Vannlukutryggingarráðnum.

Fyri hetta starv fekk eg seinasta ár sambært skriftliga vátan, dagfest 21. í h. m. av skrivaranum í ráðnum, harra Th. Thomsen kr. 36, trýtiseks krónur.

Tá id ferðapeningur, kostarhald og vikarur eru goldin eru meiri enn 36 kr. í undirskot av hesum »beini«.

Eg havi bert eitt annað »bein« sum tingmaður. Tað er formannskapin í vinnulánsgrunninum.

Sambært vátan av lögtingskontórinum við harra Mitens undirskrift, dagfest 22. í h. m., havi eg sum limur og formaður í vinnulánsgrunni lögtingsins ikki fingið eitt einasta oyra.

Sum tingmaður og limur í millumtingánevndini fái eg tað sama sum aðrir tingmenn:

Tingmannaløn: 12 kr. + dýrtíðarviðbót 15 kr. 93 oyru um dagin, tingið er saman.

Løn fyri millumtinganevndar-

starv: ferðadag 6 kr. + dýrtíðarviðbót 7 kr. 96 oyru, fundardag 12 kr. + dýrtíðarviðbót 15 kr. 93 oyru.

Dýrtíðarviðbóttin heldur seg eftir pristalimum.

Tá id vistarhald og vikarlønir eru farnar av, verður ikki nógv eftir til at gera ein til »stórkapitalist«.

A. Ziska:

».....P. M. Dam kann uttan at nerta við lön sína, seta pening í eitt partafelag fyri og annað eftir. Neyvan nakar í Føroyum er uppi í so nógvum stórkapitaldriftum sum P. M. Dam«.

Eg eigi einans ein lítlan pening í einum stórkapitalvirki, tað er í p/f »Skipafelaginum Føroyum«. Fáir nakrar fáar krónur í ágóða.

Harafurtimóti havi eg verið við til at hjálpa arbeidarum og fiskimonnum at stovna andeilsfelag og partafelag. Min peningaligi lutur hevur verið nakrar hundrad krónur í gávu til tað stovnandi felagið. Havi ikki eitt einasta oyra sum aksiur, id geva mær persónligan ágóða.

Arbeidararnir hava sýnt mær tað álit at velja meg í driftsráðini. Eg havi við gleði givið fyritekunum mitt arbeiði, eftir evnum og førumuni. Ráðini hava verið smá, umstøðurnar ringar til stórar lönir til driftsráð. Min lön sum driftsráðslimur hevur enn ikki talt meiri enn fá hundrad, ongantíð tusund og enn og minni í tusundatali sum í stórkapitalist-fyritekunum.

Ein og hver arbeidarafarari má standa fyrri tilikum skarnsálopum, sum hetta hjá harra Ziska. Men tvey káva ikki arbeidarafylkingina. Tverturimóti.

Í Havn, tann 22. juni 1944.

P. M. DAM

Ein STJÓRI

Tað sigst, at í einari bygd norðanfyri, ella var tað onkra aðra staðnis, var ein gomul genta sum ikki taldi at siggja Onglending. Atvoldin skuldi vera tann, at hon, á sínum ungu døgum, hevði kastað alla sína ást á ein enskan trúboðara, men tá hann ikki helt seg til at samsýna henni við somu jafðisku ást, kastaði hon hatur, ikki bert á hann, men á alla ta ensku tjóðina. Ein hver Onglendingur var, fyrri henni, »Patistur«. Hon kastaði so istaðin sína forsmáddu ást yvir á hina týsku tjóðina. Ein hver Týskari var tað sama sum Mortan Luther. Henda kærleika sín sýndi hon eisini í verkum, tí har kom ikki tann ókunnumaður í bygdina, sum hon ikki annahvert rópaði ella prutlaði eftir, bert at einhver stakk henni inn í oyra, at tað var Onglendingur.

Tað sigst, at ein stjóri fyrri ein-

um av landsins størstu fyritekum, sum ikki kann tola at siggja Javnaðarmenn fyrri sínum eygum. Eitt kveldið seint, hann kom heim, vildi tað so illa til at tveir Javnaðarmenn vóru í seinna lagi heim at leggja seg. Teir komu soleiðis at umskarðast stjórnan, júst sum hann steig út úr óðalsbili sínum, og stjórnan, sum sjálvandi ikki taldi eina slíka »pákennning«, reykt uppá trappuna og fekk eitt herðindi sum nær kundi haft kosta honum lívið. Men til alla lukku útloystist tað við nøkrum margháttligum ljóðum, sum skriftmál okkara, tverri, ongavar stavar eigur fyrri.

Tað sigst, at hesin stjóri hevur fingið ein Socialist á heilan, einaferðina hann var úti í verðini í ørindum fyrri virkið sitt. Allastaðis mátti hann presentera seg sum Socialist, men tað var ikki annað at siga enn at tað bragdaði væl, heilt væl. Alt hevði sostatt verið í besta lagi, men so var tað at stjórnan gloymdi at stinga fingurin í jerdina. Hann presenteraði seg sum Socialist inni hjá einum gomlum herðmanni, sum reisti bustir og gjørði seg grískan. Hevdu tá ikki aðrir lagt seg imillum, var eingin fyriteka í dag og heldur eingin stjóri.

Skak.

Til øl fæst einki tilfar

og av tí litlu negd av tilfari, id fæst til mineralvatn, verður fyrst sent til teir kundar, id senda kassar og fløskur aftur.

Sendið tómt góðs aftur!

Einar Waag,

Klakksvik.

Til sjúkrakassalimirnar.

Vegna sjúku og feriu verður limagjald til sjúkrakassan ikki innkravt úti hjá limunum í juli og august mánað.

Limagjald kann verða goldið á skrivstovuni hvønn gerandisdag í juli mánað frá kl. 10—2, og í august mánað hvønn gerandisdag (uttan leygardag) frá kl. 10 til 6.

Leygardag er altíð afturlatið kl. 2.

Anton Andresen.

Blanka er besta blankingarevni.

FØROYA
BRUNATRYGGING

Hús - innbúgv - vørur - verða tryggjað.

Skrivstovan er opin frá kl. 10-1 og 3-5.

Leygardag

- - 10-2.

Telf. 372.